

Az őszinte kitárulkozásról szolt a TESZT negyedik napja

Testi, lelki lemeztelenítés

A testi és lelki kitárulkozásról szolt a Temesvári Euróregiós Színházi Találkozó negyedik napja, amelyen újabb meglepetéssel szolgáltak a szervezők.

Féldőhöz érkezett a vasárnapig tartó Temesvári Euróregiós Színházi Találkozó (TESZT), amelynek a többségében az időbeliségről, emlékezésről szóló előadásai mint ha egyre intímebben szólítanak meg a nézőket. A szerdai nap három produkciójának közös jellemzője az előadók kitárulkozása, önmegmutatása, amelyet különböző eszközökkel valósítottak meg. A legszokatlanabb utat talán Sarah Vanhee választotta: a belga előadó egy éven keresztül, 2014–2015-ben gyűjtötte az általa termelt szemetet, amelyet előadásában a nézők elé tár. A Feladás című előadásban az időbeliség és az emlékezés is fontos szerepet kap: miközben rálátásunk nyílik egy teljes évre, az elmúlással, az elfelejtett, elengedett tárgyakkal, élményekkel is szembesülünk. Sarah Vanhee mindegyiket megtagadja a szükséges időt, a 140 perces produkció a TESZT leghosszabb előadása, a több mint két órára azonban nemcsak a gyakorlati tényezők, azaz a mintegy félszáz dobozba rendezett szemét kipakolásának hosszúsága miatt van szükség. Az előadó ráérősen, komótosan rendezi el egy év emlékeit a padlón, mint a közben számbavenné az egyes darabokat – az üvegeket, műanyag és papírtasakokat, a kesztyűket és ruhadarabokat, teafiltereket és vizespalackokat. Az elrendezéssel és a közben elhangzó monológokkal, kiszólásokkal, dúdolásokkal az előadónak sikerül intim, végtelenül

FOTÓK: BIRÓ MÁRTON

Az (anti)aging című produkció az elkerülhetetlen változásról szól

nül nyugodt helyzetet teremteni, amire azért is van nagy szükség, mert végső soron életének egyik legbizalmasabb részét tárja a nézők elé.

Másafajta kitárulkozás jön létre a szabadúszó táncosokból álló Hodworks társulat Grace című előadásában, amely Hód Adrienn koreográfus vezetésével valósult meg. A produkcióban összefonódnak a szavak és a test nyelve, a négy előadó pedig tabunak számító témákról, gondolatokról vall, „közös gyónást” végez, előtérbe hozva azt, ami legtöbbször titkolva marad. A Grace a test kitárulkozásának, határai feszegetésének, eksztatikus állapotba hozásának, a szokásostól eltérő párbeszéd és önkifejeződés csillámporba mártott ünneplése. A produkció egyébként május elején megosztva elnyerte a 2016-os év legkiemelkedőbb táncelőadásának járó Lában Rudolf-díjat.

A test változásai és korlátai fontos szerepet kaptak az (anti)aging című produkcióban is, amelyben a koncepciót és a koreográfiát összeállító előadók, Mihaela Dancs és Mădălina Dan a 2011-es évi önmaguknak üzennek. Az elkerülhetetlen változásokra és az elmúlásra való fel-

készülés jegyében megalkotott produkció gyakorlatilag önmagát alakítja, miközben – mivel mind egyik előadást rögzítik – egyszerre tekint vissza a múltra és néz a jövőbe. A Grace-szel ellentétben az (anti)agingben a testiség szerepe nem annyira a mások fele történő kitárulkozás, inkább egy próba, a változások belső nyomon követésének eszköze. Ez egyébként az előadás egyik hiányossága: a 30 éves projekt izgalmas és újító, de mintha túlságosan bennsőséges lenne, a nézők kívül maradnak.

A TESZT negyedik napján a szervezők újabb meglepetéssel szolgáltak a fesztiválozóknak. Egyrészt kiállítottak egy óriási albumot, amelyben egyelőre az előadások plakátjai kaptak helyet, a tapasztalatok alapján, illetve az egyre inkább alkotói és megnyilvánulási felületté váló TESZT-falat elnézve hamarosan ezt is birtokukba veszik a TESZT-elők. A találkozó résztvevőinek ugyanakkor kisebb, táskában elférő albumot ajándékoztak, ezzel újabb eszközt bocsátottak rendelkezésükre, amellyel személyre szabhatják a fesztivált, megalkothatják saját TESZT-jüket.

KÖRÖSSY ANDREA

A Hodworks társulat Grace című előadásában összefonódik a test nyelve a szavakkal

Kitüntették a választói alapítvány vezetőjét

FOTÓ: BIRÓ ISTVÁN

Átadták a Magyar Művészeti Akadémia (MMA) köztestületi állandó díjait a csütörtöki közgyűlésen, elismerést kapott többek között Balázs Bécsi Gyöngyi (portrékon), a választói Kallós Alapítvány elnöke is – írta az MTI. Az MMA-életműdíjat Sára Sándor filmrendező; a nagydíjat Törőcsik Mari színművész; az aranyérmes Oskó Judit építész, újságíró; a művészeti írói díjat Bertha Zoltán irodalomtörténész, akadémikus; a Kováts Flórián-emlékérmes Balázs Bécsi Gyöngyi, a Kallós Alapítvány elnöke kapta. Balázs Bécsi Gyöngyi a művészetszervezés, művészetigazgatás területén végzett kiemelkedő tevékenységéért érdemelte ki a Kováts Flórián-emlékérmes. A díjban az részesülhet, aki hivatásbéli vagy civil tevékenységével jelentős művészeti és kulturális szervezőmunkát végez, a művészetszervezés, a művészeti igazgatás területén kiemelkedő tevékenységet folytat. Sára Sándor filmrendező munkássága és életműve elismerésképpen vehette át a kitüntetést. Életműdíjban a magyar szellemi élet azon jeles művésze részesíthető, akinek kiemelkedő munkássága, életműve példa a nemzet felemelkedéséért, megmaradásáért végzett odaadó, önzetlenül és személyes bátorságot sem nélkülöző munkálkodásra. A díj hatmillió fo-

rinttal jár. Törőcsik Mari színművész a korábbi két évben létrehozott kiemelkedő művészeti teljesítménye elismerésképpen érdemelte ki a nagydíjat, amelyet Vidnyánszky Attila, a Nemzeti Színház főigazgatója vett át. A díj négy millió forinttal jár. Oskó Judit építész, újságíró a magyar kultúra és művészet társadalmi elismertsége érdekében végzett munkája, tevékenysége elismerésképpen vehette át az aranyérmes. Művészeti írói díjat vehette át Bertha Zoltán a magyar művészet közkinccsá tétele érdekében folytatott tevékenysége, ismeretterjesztő művészetelméleti munkássága elismerésképpen.

HÍRÖSSZEFOGLALÓ

Magyar szerzőket is díjazott a Romániai Írók Szövetsége

Az elmúlt évben megjelent kötetekért három magyar szerzőt is díjazott a Romániai Írók Szövetsége kolozsvári fiókja csütörtökön. Bordaköz című versekötetéért (Erdélyi Híradó – FISZ) Szilágyi Domo-kolaj-díjat vehetett át Láng Orsolya, Vallasek Júliát Dsida Jenő-díjjal jutalmazták két tavaly megjelent fordításkötetéért –

Max Blecher: Történetek a közvetlen irrealitásban (Kriterion, 2016), Norman Manea: Kötelező boldogság (Jelenkor, 2016); Visky András pedig Ki innen című drámakötetéért (Koinónia, 2016) jutalmazták Páskándi Géza-díjjal – közölte a Helikon folyóirat.

KRÓNIKA

Feszty-szénrajz a szentgyörgyi múzeumban

A sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum képtári gyűjteménye újabb kiemelkedő műalkotással gazdagodott: a Budapesten élő Tassy Gyula jóvoltából adományként került a műtárgyállományba Feszty Árpád (1856–1914) akadémista festő Árpád vezért ábrázoló szénrajz-tanulmánya – közölte a múzeum. A müncheni és bécsi akadémián tanult Fesztyt a 19. század vége fele elterjedt monumentális, látványgazdag körkép megalkotása tette igazán híressé, miután vallásos témájú kompozícióival és életképeivel elismerő sikereket ért el. 1891-ben Párizsban megtekintette a Detaille és Neuville művészek által megfestett napóleoni csatát ábrázoló bámulatos körképet, melyen felbuzdulva elhatározta, hogy ő is belefog egy körpanorámás alkotás megfestésébe, egy bibliai téma,

az özönvíz ilyenszerű feldolgozásába. Apósa, Jókai Mór javaslatára azonban a magyarok bejövetele történelmi témán kezdett dolgozni. A honfoglaló magyarokat megőrzítő panorámakompozíció egyik kiemelt figurája Árpád vezér, melynek modellje maga a festő volt, így a múzeumunk gyűjteményébe került tanulmányrajz egyfajta Feszty-önarcképnek is tekinthető. A szénrajz a fejedelem büszkje látható ugyanazon beállítással és gesztusokkal, melyekkel a körképen, serege fölött lován ülve, Pannónia táját szemlélve jelenik meg. E tanulmányrajz a festő pontos, ugyanakkor lazán, ecsetelően rajzoló kiváló tehetségét is megmutatja, és az első Feszty-alkotás, mely egy székelyföldi múzeum panteonját gazdagítja.

K. J.